

**Curso de formación
nos aspectos teóricos,
prácticos
e de base legal no
diagnóstico da
tuberculose bovina**

2013

14-16 outubro

 **XUNTA
DE GALICIA**

Fotografía: Sergio González Domínguez

Curso de formación nos aspectos teóricos, prácticos e de base legal no diagnóstico da tuberculose bovina

Obxectivo

Formación dos profesionais veterinarios que interveñen na execución das probas de campo de diagnóstico da tuberculose bovina, en cumprimento do establecido no Programa Nacional de Erradicación da Tuberculose Bovina, aprobado para o seu co-financiamento pola UE mediante Decisión 2011/807/UE:

"Todos os profesionais veterinarios que interveñen na execución das probas de campo deberán ter superado cursos de formación regrada nos aspectos teóricos, prácticos e de base legal en canto ao diagnóstico da tuberculose bovina, que incluírán unha proba de validación da técnica da IDTB sobre animais sensibilizados por *M. tuberculosis complex*.

A superación destes cursos será obrigatoria para os profesionais que inicien por primeira vez a realización da proba, debendo superalos dentro do primeiro ano no que exerzan a devandita actividade, podendo transitoriamente realizar as mesmas con fins diagnósticos como profesionais en prácticas, xunto a profesionais experimentados, ata a superación dos cursos; e nos profesionais que xa estean a exercer esta actividade á data de entrada en vigor deste programa, dispoñerán dun período de 3 anos para a superación destes cursos.

Para as probas de validación da IDTB, incluídas no curso, seguiranse os criterios e directrices do EU-RL de tuberculose bovina, supervisados polo MAGRAMA, realizándose en instalacións especialmente aprobadas para tal efecto polas CCAA onde se sitúen as devanditas instalacións. As prescricións técnicas baixo as cales se realizarán as probas de validación así como a relación das instalacións autorizadas para a súa realización serán comunicadas polos Servizos de Sanidade Animal das CCAA ao MAGRAMA para que as devanditas probas teñan validez oficial. O certificado de validación das probas, individualizado por cada profesional veterinario que superase estas, será emitido polo órgano competente das CCAA."

Este curso cumpre cos requisitos establecidos polo Programa Nacional de Erradicación da Tuberculose Bovina. As probas de validación cumpren coas prescricións técnicas establecidas polo EU-RL de tuberculose bovina, supervisadas polo MAGRAMA, que inclúen a necesidade de realizar por parte do profesorado un curso previo de formador de formadores impartido polo devandito laboratorio. O certificado de superación da parte práctica incluída no curso poderá ser utilizado para a emisión, polo órgano competente das CCAA, do certificado de validación para cada profesional veterinario,

o cal lle posibilita para a execución das referidas probas no seu ámbito territorial de actuación.

Organización

Organizadores: Centro de Vixilancia Sanitaria Veterinaria (VISAVET), o Ministerio Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente (MAGRAMA) e as CCAA.

Lugar de realización dos cursos e número de alumnos: Os cursos se realizaranse en distintas localizacións das diferentes Comunidades Autónomas. Estimase que asistirán uns 40 alumnos por curso aínda que o número oscilará segundo as necesidades e dispoñibilidade.

Duración: 20 horas aproximadamente repartidas en 3 días (de luns a mércores) incluíndo xornadas teóricas e prácticas. Os alumnos deberán superar unha proba práctica.

Profesorado: Centro VISAVET, Facultades de Veterinaria, NEIKER, IREC, MAGRAMA e CCAA.

Actualmente, colabora profesorado dos seguintes centros/institucións/organismos:

Centro de Vixilancia Sanitaria Veterinaria (VISAVET): Lucía de Juan, Javier Bezos, Beatriz Romero, Carmen Casal, Alberto Díez.

Centro de Investigación en Recursos Cinexéticos (IREC): Christian Gortázar, Joaquín Vicente.

Centre de Recerca en Sanitat Animal (CRESA): Mariano Domingo, Alberto Allepuz, Sebastian Napp.

Comunidade de Madrid: Rosa Díaz.

Facultade de Veterinaria de Cáceres: Javier Hermoso.

Facultade de Veterinaria de Córdoba: Antonio Arenas.

Facultade de Veterinaria de León: Elías F. Rodríguez-Ferri.

Goberno de Cantabria: Mercedes Gutiérrez, Francisco Fernández.

Instituto Ramón y Cajal de Investigación Sanitaria (Irycis): Julio Álvarez.

Instituto Vasco de Investigación e Desenvolvemento Agrario (NEIKER): Ramón Juste, Joseba Garrido.

Xunta de Andalucía: Juan Antonio Jaén, Alberto Pacios, Bernardo Cózar, Javier Rodríguez, Francisco Javier Cabezas.

Xunta de Castela e León: Olga Mínguez, Juan Carlos Blázquez.

Xunta de Castela A Mancha: Jesús Alonso, Marta Vigo.

Xunta de Extremadura: Cristina Sanz, José Carlos Moreno, Lucía Galán.

Laboratorio Central de Sanidade Animal de Santa Fé: Manuel Durán.

Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente: José Luis Sáez.

Xunta de Galicia: Jorge Mourelo, Marta Muñoz.

Animais empregados no curso: 40 animais sensibilizados experimentalmente.

Axenda Galicia (Lalín-Santiago de Compostela)

Lalín, 14 de outubro de 2013
Salón Teatro (Concello Lalín)

09:15 – 10:00	Proba de intradermotuberculización (IDTB): realización, interpretación, puntos críticos, factores implicados. Manual e normativa aplicable. Relatorio 1. Juan Carlos Blázquez.
10:00 – 14:30	Traslado ao cebadeiro. (Pardesoa s/n-Maceira-Lalín) Xornada práctica. Realización da proba de IDTB. Parte 1: Rasurado, primeira lectura e inoculación intradérmica das PPDs. Parte 2: interpretación da proba. Valoración individual da proba práctica. Ramón Juste, Juan Carlos Blázquez, Alberto Díez.
14:30 – 16:30	Retorno a sala de formación e xantar libre.
16:30 – 17:00	Resultados individuais e colectivos da validación da proba da tuberculina. Recomendacións e plan de acción. Ramón Juste, Juan Carlos Blázquez, Alberto Díez.
17:00 – 18:00	Introdución á tuberculose (reseña histórica, etioloxía, sintomatoloxía). Relatorio 2. Ramón Juste.
18:00 – 18:45	Aspectos xerais da inmunoloxía da tuberculose. Resposta inmune innata e adquirida. Relatorio 3. Javier Bezos.

Santiago de Compostela, 15 de outubro de 2013

Edificio QUERCUS IP

09:00 – 09:45	Diagnóstico anatomopatológico da tuberculose. Estudo das lesións macroscópicas e histolóxicas. Descrición do cadro lesional. Relatorio 4. Mariano Domingo.
9:45 – 10:30	Probas de diagnóstico da tuberculose baseadas na resposta inmune: intradermotuberculinización, detección de interferón-gamma e seroloxía para a detección de anticorpos. Relatorio 5. Carmen Casal.
10:30 – 11:00	Descanso.
11:30 – 12:30	Diagnóstico microbiolóxico da tuberculose. Identificación do axente etiolóxico. Manual e normativa aplicable. Toma de mostrás. Relatorio 6. Joseba Garrido.
12:30 – 13:15	Estudos epidemiolóxicos na explotación/zona. As enquisas epidemiolóxicas. Relatorio 7. Alberto Allepuz.
13:15 – 14:00	Actividades do EU-RL for Bovine Tuberculosis. Relatorio 8. Lucía de Juan.
14:00 – 15:00	Xantar.
15:00 – 16:00	Control da tuberculose. Importancia dos animais salvaxes como reservorio da tuberculose. A vacinación como ferramenta de control da tuberculose. Relatorio 9. Joseba Garrido.
16:00 – 17:00	Epidemioloxía molecular da tuberculose. Aplicación práctica da base de datos mycoDB.es. Relatorio 10. Lucía de Juan.
17:00 – 18:00	Interferencia diagnóstica na tuberculose. Estudos de sensibilidade e especificidade. Relatorio 11. José Luis Sáez.

Santiago de Compostela, 16 de outubro de 2013

Edificio QUERCUS IP

9:00 – 10:00	Evolución histórica das medidas de loita fronte á tuberculose bovina en España. Relatorio 12. José Luis Sáez.
10:00 – 11:00	Normativa comunitaria e nacional aplicable en tuberculose bovina. Relatorio 13. Marta Muñoz.
11:00 – 12:00	Programa Nacional de Erradicación de Tuberculose para o ano 2013. Relatorio 14. Jorge Mourelo.
12:00 – 12:30	Descanso.
12:30 – 13:45	Aplicación do Programa Nacional a nivel autonómico. Relatorio 15. Marta Muñoz.
13:45 – 15:30	Xantar.
15:30 – 16:30	Debate aberto 1: problemas na aplicación no campo do Programa Nacional. Propostas de solución e mellora. José Luis Sáez/ Jorge Mourelo/Marta Muñoz.
16:30 – 17:30	Debate aberto 2: o papel dos veterinarios na erradicación da tuberculose. Impacto do entorno socio-económico sobre o traballo do veterinario de campo. José Luis Sáez/ Jorge Mourelo/Marta Muñoz.
17:30 – 18:00	Clausura do curso Patricia Ulloa Alonso Directora Xeral de Producción Agropecuaria

Santiago, outubro de 2013